

KANDIDAT

XXXXXX

PRØVE

JUS2211 1 Forvaltningsrett og EØS-rett

Emnekode JUS2211

Vurderingsform Individuell skriftlig prøve

Starttid 10.12.2019 08:00

Sluttid 10.12.2019 12:00

Sensurfrist 03.01.2020 22:59

Oppgave Tittel Oppgavetype Informasjon Dokument **Seksjon 2**

Oppgave Tittel Oppgavetype

Besvarelse Del I Langsvar

1

Seksjon 3

Oppgave Tittel Oppgavetype

2

Besvarelse Del II Langsvar

Del 1A

Peder Ås var glad i fart og spenning og ble beskrevet som en «adrenalinjunkie». Hans mange dristige stunt tok brått slutt da han ble utsatt for en alvorlig ulykke under et basehopp. Skaden ledet til lammelser i store deler av kroppen og blødninger i hjernen.

Etter flere måneder med sykehusinnleggelse og rehabilitering så Peder frem til å ta fatt på sin nye hverdag. Han var avhengig av bistand til det meste og måtte ha tilsyn gjennom natten. Peder søkte derfor om heldøgns omsorgstjenester. Han hadde lest om et privat bo- og omsorgssenter som het «The Edge». Det lå i skogsområdene nord i Lillevik kommune og var opptatt av ekstremспорт. Senteret var drevet av gamle sportsutøvere, og filosofien var at intet var for vågalt for deres brukere. Peder syntes dette hørtes ut som den perfekte løsningen for ham, og søkte seg til «The Edge».

Lillevik kommune behandlet og avgjorde søknaden hans.

Skuffelsen var stor da Peder leste vedtaket. Der fikk han tilbud om bo- og omsorgstjenester i Hvitveisveien bofellesskap i Lillevik sentrum. Tjenestene var det for så vidt ikke noe i veien med. Han skulle få hjelp til daglige stell og gjøremål, funksjonstrening og oppfølging av fritidsaktiviteter. De ansatte på Hvitveisveien var imidlertid ikke gamle sportsproffer. Selv om Peder kunne regne med skiturer, båtturer og trening i nærområdene, kunne han ikke forvente slike aktiviteter som «The Edge» reklamerte med, som årlige fallskjermhopp og sommerraftering. Peder klaget på vedtaket.

I klagen skrev han at «The Edge» var det eneste alternativet for ham, og at alt annet ville bryte med forsvarlighetskravet i helse- og omsorgstjenesteloven. Selv om tjenestetilbudet i Hvitveisveien i seg selv ikke var uforsvarlig, var det uforsvarlig av kommunen å velge dette til akkurat ham. Han skulle vurderes individuelt, og Peders sterke friluft- og ekstremспортinteresser tilsa at han hadde krav på en plass på «The Edge». Det var uverdigg å nekte ham dette, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a.

Kommunen vurderte Peders klage og sendte den over til Fylkesmannen for klagebehandling. I klageoversendelsen skrev kommunen at det ikke var aktuelt med omgjøring. Kommunen viste til at den ikke hadde avtale med «the Edge», og at den ikke kunne være forpliktet til å kjøpe en plass til ham der, med mindre det var det eneste stedet han kunne få forsvarlige tjenester.

Peder holdt fast ved sin klage og skrev til Fylkesmannen om en viktig utvikling i hans sak: Like etter kommunens klageoversendelse hadde en god venn fra basehoppmiljøet flyttet inn på "The Edge". Å ha en venn i det nye bomiljøet ville være viktig for hans utvikling og trivsel, og de to kameratene kunne støtte hverandre i sin nye livssituasjon. I Hvitveisveien kjente han ingen.

Du er saksbehandler hos Fylkesmannen og har fått ansvar for Peders sak. Drøft og ta stilling til de spørsmål oppgaven reiser.

Del 1B

Fylkesmannen gjorde kort prosess med Peders klage.

I klagevedtaket gikk Fylkesmannen gjennom de ulike omsorgstjenestene Peder skulle få i Hvitveisveien, og konkluderte med at tjenestetilbudet holdt en forsvarlig standard. Når det gjaldt valg av behandlingssted, skrev Fylkesmannen at dette var et kommunalt skjøn som den ikke hadde kompetanse til å overprøve. Det ble vist til pasient- og brukerrettighetsloven § 7-7. Fylkesmannen tok ikke stilling til opplysningene om Peders venn på «The Edge». Det ble begrunnet med at vennen ikke var flyttet inn da kommunen traff sitt vedtak, og læren om at forvaltningen skal kontrolleres ut fra faktum på vedtakstidspunktet.

Peder brakte gyldigheten av Fylkesmannens vedtak inn for Lillevik tingrett.

I stevningen gjentok han argumentene fra klagen. Han anførte dessuten at vedtaket var basert på feil faktum fordi Fylkesmannen hadde sett bort fra informasjonen om vennen hans. Under overskriften «Fylkesmannens feighet» skrev han at Fylkesmannen ikke engang turte å stå for det forferdelige resultatet av saken, men skjulte seg bak kommunen. På denne måten var han fratatt en reell klagebehandling, og vedtaket måtte derfor være ugyldig. Fylkesmannen innga tilsvar hvor de fastholdt vurderingene i vedtaket.

Du er dommerfullmektig i Lillevik tingrett og skal avsi dom i saken. Drøft og ta stilling til de spørsmål oppgaven reiser. Du skal vurdere Fylkesmannens vedtak som beskrevet i teksten over, ikke din egen behandling av Peders sak i deloppgave 1A.

Besvarelse Del I

Skriv ditt svar her...

Tvisten står mellom Peder og kommunen i klagesak for Fylkesmannen. Saken gjelder Peders krav på bo- og omsorgstjenester innenfor allmennhelsetjenesten.

Etter pasient- og brukerrettighetsloven ("pbrl") kan en pasient "klage til Fylkesmannen", jf. § 7-2 (1). Fylkesmannens kompetanse til å prøve vedtak følger av pbrl. § 7-7. Det følger av bestemmelsens første ledd annet punktum at Fylkesmannen skal "legge vekt på" hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn når det gjelder vedtak "om helsetjenester". Det følger av første ledd tredje punktum at for "øvrige kommunale vedtak" skal klageinstansen legge "stor vekt" på det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Etter ordlyden er det to forskjellige terskler for hvor stor vekt kommunalt selvstyre har, avhengig av hvilket vedtak som overprøves.

I dette tilfellet er det snakk om en vedtak om å gi Peder bo- og omsorgstilbud. Det er rimeligvis et vedtak om "helsetjenester". Fylkesmannen skal således "legge vekt" på kommunens frie skjønnsutøvelse.

Det fremgår av dette at Fylkesmannens kompetanse til å prøve forvaltningens skjønnsutøvelse er noe videre enn det som følger av Fylkesmannens alminnelige kompetanse etter fvl. § 34 annet ledd tredje punktum (der kompetansen er delegert fra departement til Fylkesmannen). Det bakenforliggende hensynet er at vedtak om helsetjenester kan virke særlig inngripende for enkeltmennesker, noe som øker behovet for etterprøving. Det svekker det demokratiske handlingsrommet til kommunen, og hensynet til det kommunale selvstyret.

Pbrl. § 7-7 regulerer ikke Fylkesmannens kompetanse ytterligere. Det er

JUS2211 1 Forvaltningsrett og EØS-rett Candidate xxxxxx

4/16

således naturlig å se hen til fvl. § 34, som gjelder som bakgrunnsrett der særlovgivning ikke har regulert noe annet, jf. fvl. § 1.

Det følger av fvl. § 34 (2) annet punktum at klageinstansen "skal vurdere de synspunktet som klageren kommer med". Det følger av ordlyden at Fylkesmannen er pliktig til å vurdere det faktum at Peders gode venn fra basehoppemiljøet har fått plass på "the Edge".

Jeg går videre til den konkrete drøftelsen av de rettslige spørsmålene.

Det er ikke omtvistet at Peder har rett til nødvendig helse- og omsorgstjenester fra kommunen, etter pbrl. § 2-1a (2). Peders rett til helsehjelp gir Peder et rettskrav mot kommunen til å yte hjelp. Kommunens plikt til å yte hjelpen følger av helse- og omsorgstjenesteloven ("hol") § 3-1 (1).

Det følger av hol. § 3-2a (1) at kommunen har plikt til å tilby sykehjem eller tilsvarende heldøgns tjenester dersom dette er "det eneste tilbudet" som kan sikre pasientens behov. Det er ikke omtvistet at Peder har behov for et slikt tilbud.

Spørsmålet er om Peder kan kreve å få helsetilbud hos "the Edge".

Det rettslige grunnlaget for pasienters rett til medvirkning følger av pbrl. § 3-1. Det følger av bestemmelsens første ledd annet punktum at pasienten har rett til å "medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige tjenesteformer". Ordlyden "rett" peker i utgangspunktet på en rettighetsbestemmelse, i den forstand at krav etter bestemmelsen kan håndheves av domstolen. Det følger av ordlyden "rett" at kommunen er pliktig til å lytte til pasientens ønsker. Ordlyden gir ikke rettskrav på bestemte former for tjenester. Hvilke ytelser som gis, beror således på et forvaltningsskjønn.

Det bakenforliggende hensynet bak kommunens rett til å velge mellom helsetilbud er kommunens frihet til å prioritere midler, innenfor lovens rammer. Hensynet til kommunens selvstyre er sentralt i norsk forvaltning. Kommuner sitter med faglig og kulturell kompetanse, og er nærmest til å gjøre vurderinger i sin egen kommune.

Det er imidlertid skranker for kommunens skjønnsutøvelse. Det følger av pbrl. § 3-1 (1) annet punktum at valget er mellom tjenesteformer som er "tilgjengelig og forsvarlige".

Fylkesmannen har kompetanse til å overprøve kommunens skjønsmessige vurderinger, men må legge vekt på det kommunale selvstyre, jf. pbrl. § 7-7.

Det første spørsmålet er om "the Edge" er et tilgjengelig helsetilbud.

Ordlyden "tilgjengelig" peker på at tjenesteformen er innenfor det kommunen faktisk kan tilby. Det fremgår av faktum at kommunen har avtale med Hvisveisveien bofellesskap. Hvisveisveien er således tilgjengelig. Kommunen har ikke avtale med "the Edge". Det er således tvil om "the Edge" er tilgjengelig.

Kommunen har anført at den ikke kunne være forpliktet til å inngå avtale med "the Edge" med mindre det var det eneste stedet han kunne få forsvarlige helsetjenester.

Spørsmålet er således om kravet til forsvarlig tjenestetilbud tilsier at kommunen skal gi Peder plass på "the Edge".

Det er ikke omtvistet at både "the Edge" og Hvisveisveien er forsvarlige tjenestetilbud. Minstestandarden for hvilket helsetilbud Peder har krav på er således oppfylt, jf. Fusa-dommen.

Peder anfører allikevel at det vil være uforsvarlig om ikke kommunen velger "the Edge". Ordlyden "forsvarlig" helsetilbud knytter seg imidlertid til det konkrete helsetilbudet, og ikke til valget mellom helsetilbud. Det vil således ikke stride mot hensynet til forsvarlighet å velge Hvisveisveien.

Peder anfører at han har krav på å bli vurdert individuelt. Det følger av pbrl. § 3-1 tredje ledd at tjenestetilbudet "så langt som mulig" skal utformes i samarbeid med pasienten. Det følger av ordlyden at kommunen skal etterstrebe å gjøre individuelle tilpasninger for pasienten. Både Peders lidenskap for ekstremsport, samt den nye utviklingen hvor en venn har fått plass på "the Edge", vil være momenter som inngår i den individuelle vurderingen av Peder. Denne

vurderingen medfører etter ordlyden ikke et rettskrav på at kommunen må etterfølge vurderingen i valg mellom tilbud. Men det er et moment i den skønsmessige vurderingen som tyder på at Peder burde få plass hos "the Edge"

Peder anfører videre at det er uverdige å nekte han plass på "the Edge" etter pbrl. § 2-1a (3). Plikten til for kommunen til å tilrettelegge for et "verdige tjenestetilbud" følger av hol. § 4-1 bokstav b. Ordlyden "verdige" er en svært vag ordlyd. Det er en skønsmessig vurdering som ikke egner seg for overprøving. Hensynet til det kommunale selvstyre tyder på at Fylkesmannen skal være tilbakeholdne med å overprøve kommunens vurdering.

Sett hen til at Peders behov for helsetilbud er tilfredsstillt i Hvitveisveien, taler det med styrke for at det ikke kan påkrevs at kommune inngår ytterligere avtaler med "the Edge". Det fremstår som utenfor det som kreves av retten til medvirkning etter pbrl. § 3-1, om kommunen måtte inngått ny avtale med "the Edge".

Det er stilt spørsmål i teorien om minstetandarden for hva som kreves av kommunen kan økes for de velstående kommunene. Under forutsetning at kommunen hadde frie midler til å inngå avtale med "the Edge" kunne det talt for kommunen i samarbeid med Peder burde tilbud plass der. Faktum gir ingen holdepunkter for å kreve en forhøyet minstestandard.

Av hensynet til det kommunale selvstyre er ikke valget mellom to alternative helsetilbud innenfor det Fylkesmannen har kompetanse til å overprøve. Slike økonomiske prioriteringer må være opp til kommunens frie skjønn. Det ligger derfor ikke innenfor Fylkesmannens kompetanse å påkrevne at kommunen inngår avtale med "the Edge", når Hvitveisveien er et fullgodt forsvarlig tjenestetilbud.

Konklusjon: Peder kan ikke kreve å få helsetilbud hos "the Edge".

DEL 1B

Twisten står mellom Peder og staten Norge angående gyldigheten av Fylkesmannens vedtak.

Det følger av den domstolsskapte prøvingsretten at domstolen kan prøve forvaltningens lovtolkning, faktum og saksbehandling, men også subsumpsjon, jf. Rt. 1995 s. 1427 s. 1433. I tillegg kan domstolen prøve om forvaltningen har gått ut over sin frie skjønnskompetanse.

Valget mellom to helsetilbud ligger til kommunens frie skjønn, jf. vurderingen i spørsmål A.

Jeg ser først på spørsmålet om vedtaket er bygget på uriktig faktum. Det følger av fvl. § 34 (2) at Fylkesmannen var

forpliktet til å vurdere de

synspunkter som Peder kom med. Det er således en feil ved vedtaket at dette faktum ikke er vurdert.

Spørsmålet er om denne feilen leder til ugyldighet.

Forvaltningens klare utgangspunkt er at en innholdsmangel ved vedtak som hviler på et uriktig faktisk grunnlag som regel medfører ugyldighet. Noen helt unntaksfri regel er dette likevel ikke. Dette utgangspunktet forutsetter at det uriktige faktum har medført en innholdsmangel. Siden valget mellom tjenestetilbud ligger til kommunen frie skjønn, ville ikke vektleggelse av det nye faktum gjort kommunen pliktig til komme til et materielt annet resultat. I dette tilfellet er det således mer nærliggende å se på feilen som en saksbehandlingsfeil.

For saksbehandlingsfeil etter pbrl. kommer prinsippet i fvl. §41 til analogisk anvendelse. Prinsippet til gyldighetsregelen i fvl. § 41 er uttalt i rettspraksis som et spørsmål om en "ikke fjernliggende mulighet" for at feilen har fått betydning for vedtaket, jf. HR-2017-2247-A.

Spørsmålet er om det er en "ikke fjernliggende mulighet" for at feilen har betydning for kommunens valg mellom tjenestetilbudene.

Det bakenforliggende hensynet med gyldighets bestemmelsen er at små og ubetydelige feil ikke skal få betydning for vedtaks rettsvirkning. Dette er en operasjonalisering av hensynet til effektiv forvaltning. Hvis det er en "fjernliggende mulighet" for innvirkning, vil vedtaket således være gyldig på tross av feil.

I dette tilfellet har Fylkesmannen ikke lagt vekt på at Peder hos "the Edge" ville kunne være sammen med en venn, mens i Hvitveisveien kjenner han ingen. Dette er et moment med usikker vekt. På den ene siden vil en venn kunne bety at Peder vil ha de bedre. Men det er ingen holdepunkter for at helsetilbudet vil være i større grad forsvarlig på "the

Edge" enn i Hvitveisveien, på grunn av sosiale kontakter. Det er således en "fjernliggende mulighet" for at feilen har virket bestemmende for vedtakets innhold.

delkonklusjon: vedtaket er ikke ugyldig som følge av feil i faktum.

Det andre spørsmålet er knytter seg til hvorvidt Fylkesmannen plikter å overprøve kommunens vedtak.

Peder anfører at Fylkesmannen har vært feig, og skjuler seg bak kommunens svar. Det er imidlertid ikke noe krav til Fylkesmannens behandling at vedtaket må få avvikende begrunnelse. Det er helt innenfor Fylkesmannens kompetanse å opprettholde kommunens vedtak. Dette er ikke en fratagelse av reell klagebehandling.

Konklusjon: Fylkesmannens vedtak er gyldig.

Del II - Praktikum (2 timer)

Den unge juristen Lars Holm var fornøyd med jobben i den lille sørlandskommunen Lillevik. I arbeidsavtalen var følgende arbeidsoppgaver beskrevet: «Administrativ prosjektledelse, myndighetskontakt, saksforberedelse til politiske utvalg, kommunikasjon, og øvrige funksjoner etter avtale med kommunens kulturdirektør». Han jobbet tett med sjefen sin, kulturdirektør Marte Kirkerud. Arbeidstiden var fra klokken åtte til fire på ukedagene. Lars hadde bare arbeidet et par måneder da det ble besluttet at det skulle bygges et nytt sjøfartsmuseum på Sørlandet. Å få museet til Lillevik ville bety mer turisme og flere helårsarbeidsplasser, noe kommunen trengte sårt. Museumssaken ble satt øverst på agendaen.

Lars ble svært opprørt da Kirkerud hadde fikset et møte med lederen av Familie- og kulturkomiteen på Stortinget, Audgjerd Torsknes. Om Lars fikk vippet Torsknes over på Lilleviks side i kampen om museet, ville stortingskomiteen kunne innstille på statlig bistand til etablering av museum i Lillevik.

På programmet denne torsdagen stod ikke bare oppført møte, men også «middag og dans» på Lillevik hotell. Foruten kulturdirektør Kirkerud og Lars, ville ordføreren og sentrale representanter for kommune og fylkeskommune delta. Kirkerud sendte Lars en egen mail, hvor hun skrev at Torsknes var «glad i en fest», og at han måtte gods snakke med henne etter møtet. Han trengte ikke å stresse med å komme seg hjem; kommunen dekket taxi.

Kommunens intense forarbeid i museumssaken bar frukter. Møtet gikk bra, og Torsknes uttrykte stor begeistring for museumsplanen. På vei ut fra møtesalen slo Lars av et par vitser om konkurrenten og nabokommunen Grimmeby, som Torsknes lo godt av. Kirkerud nikket fornøyd til ham.

Møtedeltakerne gikk sammen til middagen på hotellet. Under middagen snakket de varmt om byen, og den gode stemningen fra møtet fortsatte. Kommunen betalte middagen, og deltakerne fikk to drikkebonger hver. Lars drakk raskt opp disse og gikk for å kjøpe en øl til. Da Kirkerud så dette, strenet hun straks bort for å betale. Hun sa han gjorde en fantastisk jobb med Torsknes, og at han dessuten var alt for ung og kjekk til å betale sin egen øl. Slik fortsatte det ut over kvelden.

Gjengen fra møtet ble sittende flere timer rundt bordet, og Torsknes ga til møtedeltakernes begeistring mange hint om at museet ville bli plassert i Lillevik. Da hotellbaren stengte klokken tre, var alle temmelig beruset. Ute på gaten forsøkte Lars å komme seg i en taxi hjem. Marte Kirkerud stoppet ham og spurte om han ikke ville dra tilbake til kontoret for en «liten evaluering av kvelden». Lars var sliten og ville egentlig bare dra hjem og legge seg, men følte at han ikke kunne si nei når Kirkerud insisterte på at kvelden skulle fortsette. Da de kom frem til kontoret, satte kulturdirektøren frem en flaske portvin. De ble sittende i flere timer og snakke lystig om møtet og museumssaken, drikke og fjase sammen, helt til Lars sovnet i kontorstolen sin i halv ni-tiden på morgenen. Han våknet brått av at Marte Kirkerud utførte oralsex på ham. Da fikk han sjokk og løp hjem.

Lars ble umiddelbart sykemeldt, først med diagnosen «psykisk ubalanse, stressreaksjon» og deretter med «posttraumatisk stresslidelse». Kommunen sendte raskt inn melding om yrkesskade til NAV. Både ordføreren og kommunestyret ønsket å hjelpe Lars. Det hadde versert rykter om Kirkerud i åreis, og flere av kommunestyrets medlemmer hadde hørt om lignende episoder. Lars søkte om å få godkjent skadene etter overgrepet som yrkesskade etter folketrygdløven kapittel 13. Han fikk ikke gehør for sitt syn, verken hos NAV, NAV Klageinstans eller i Trygderetten. Tonen var den samme hele veien: Skaden var i utgangspunktet en yrkesskade, og Lars var å regne som arbeidstaker, men han hadde ikke vært «i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden» da han ble utsatt for den skadevoldende handlingen, jf. folketrygdløven § 13-6 annet ledd.

Lars brakte trygderettens kjennelse inn for lagmannsretten, jf. trygderettsloven § 26. Han mente at skaden han var påført ved overgrepet skulle godkjennes som yrkesskade, og krevde dom for at Trygderettens kjennelse var ugyldig.

Han viste til at han hadde jobbet med nettverksbygging og påvirkning hele kvelden, og at dette var blant hans kjerneoppgaver. Det måtte også ha noe å si at overgrepet var begått av sjefen hans. Lars hadde dratt til kontoret på Kirkeruds initiativ, og praten dem imellom hadde vært arbeidsrelatert. Lars mente det også ville være i tråd med yrkesskadedekningens formål å anerkjenne dette som en yrkesskade. Kommunen måtte være nærmest til å bære risikoen for Kirkeruds farlige atferd. Kommunestyret visste hvordan hun kunne bli under påvirkning av alkohol, men hadde ikke gjort noe for å forhindre den risikoen som hadde rammet Lars. Uansett mente Lars at Trygderettens kjennelse var ugyldig fordi den var grovt urimelig.

I tilsvaret anførte staten at det ikke kunne være avgjørende at Kirkerud hadde tatt initiativ til treffet på kontoret til Lars fordi møtet, og derved også påvirkningsarbeidet, for lengst var avsluttet. Det er alminnelig at kolleger snakker om arbeid, også i rent sosiale settinger. Dessuten hadde Lars sovnet. Staten imøtegikk ikke anførselen om grov urimelighet, ut over å vise til at vurderingen etter folketrygdløven § 13-6 annet ledd ikke for noen del er underlagt fritt skjønn.

Du er dommer i Storeting lagmannsrett og skal avsi dom i saken. Drøft og ta stilling til de spørsmål oppgaven reiser.

Besvarelse Del II

Skriv ditt svar her...

DEL II

Twisten står mellom Lars Holm og staten Norge, og gjelder retten til sykepengen på grunn av yrkesskade.

Etter trygderettsloven § 26 (1) kan partene ved søksmål bringe en Trygderettskjennelse inn for lagmannsretten. Domstolens kompetanse følger av tredje ledd som sier at domstolen kan prøve "lovligheten" av Trygderettens kjennelser.

Det følger av ordlyden at domstolens prøvingskompetanse er begrenset til å gjelde legalitetsprøving, med andre ord prøving av lovtolkningen, rettsanvendelsen og faktum. Prøving av om Trygderetten som et forvaltningsorgan har overtrådt sin skjønnskompetanse faller utenfor. Prøving av kjennelsens rimelighet faller således utenfor domstolens kompetanse.

Dette er en innskrenkning av den alminnelige prøvingsadgangen. Det kan begrunnes i at Trygderetten som særskilt klageorgan fungerer tilnærmet som en domstol. I sontring mellom borgernes rettsikkerhet og hensynet til effektiv forvaltning er det ikke ansett som nødvendig med prøving av forvaltningens skjønnsutøvelse, når saken kommer opp for domstolen. Denne sontring er også noe av begrunnelsen for hvorfor saker fra Trygderetten ankes til Lagmannsretten i stedet for Tingretten, da det er ansett for unødig behandling.

Jeg går videre til den konkrete drøftelsen av de rettslige spørsmålene.

Problemstillingen er om Trygderettens kjennelse er ugyldig på grunn av feil tolkning av reglene om yrkesskadedekning.

Det er uomtvistet at dersom Lars har vært utsatt for en skade som er en yrkesskade, jf. ftrl. § 13-3. Dersom det såkalte bedriftsvilkåret er oppfylt vil Lars ha rett på sykepenger for yrkesskade.

Spørsmålet er om bedriftsvilkåret er oppfylt.

Det rettslige grunnlaget for bedriftsvilkåret er ftrl. § 13-6. Det følger av ordlyden at yrkesskadedekningen gjelder for yrkesskader som oppstår "mens arbeidstakeren er i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden". Det dreier seg om tre vilkår som må være oppfylt for at det skal foreligge grunnlag for yrkesskadedekning. Vilkårene er etter sin ordlyd kumulative.

Den kumulative virkningen av vilkårene har imidlertid blitt tolket innskrenkende av Høyesterett. I Rt. 2004 s. 487 på avsnitt 25 fremhever førstvoterende den innbyrdes sammenhengen mellom vilkårene. Domstolen kom til at en arbeidstaker som er utenfor sitt ordinære arbeidssted likevel kan ansees for å være "i arbeid". Med andre ord slik at arbeidsstedet er flyttet dit arbeidet foregår. Denne tolkningen er gjentatt i Rt. 2014 s. 513 på avsnitt 28.

Det må således gjøres en samlet vurdering med hovedvekt på vilkåret "i arbeid".

I denne saken er Lars på arbeidsplassen da overgrepet inntraff. Men skaden skjedde utenfor arbeidstiden. For Lars er det således nærmere tilknytning mellom skaden og bedriften enn for sakene i Høyesterett, hvor skaden inntraff både utenfor arbeidstiden og utenfor arbeidsplassen. Det vil ha betydning for terskelen for hva som kreves av vilkåret "i arbeid". Terskelen vil således være lavere enn i den omtalte praksisen fr Høyesterett.

Formålet med reglene om yrkesskadedekning er å erstatte skader som

skyldes arbeidet eller den spesielle risiko som det medfører. Begrunnelsen er at arbeidstakere under arbeidet blir utsatt for risiko som de ikke selv kan kontrollere. Av denne årsak er arbeidsplassen nærmest til å være risikoen for eventuelle skader. Skaden inntraff Lars helt utenfor hans kontroll. Såfremt bedriftstilknytningen kan påvises, er kommunen nærmest til å bære risikoen for Lars sin skade.

I forarbeidene til folketrygdloven fremheves at kjernen av det yrkesskadedekningen er ment å beskytte er arbeid "under utøvelse av arbeid for sin arbeidsgiver i det arbeid han har i henhold til instruks eller arbeidsordre", jf. NOU 1990: 20.

Lars anfører at nettverksbygging var en del av hans kjerneoppgaver. Det stemmer overens med arbeidsbeskrivelsen til Lars, som fremhever kontakt med myndighetene. Det tyder i utgangspunktet på at Lars sin skade ligger i kjernen av det yrkesskadedekningen er ment å beskytte. Det trekkes i retning av at Lars var "i arbeid".

Skaden skjedde imidlertid etter at tilsetningen var avsluttet. Det svekker i utgangspunktet tilknytningen.

Førstvoterende i Rt. 2014 s. 513 fremhever imidlertid at for en arbeidstaker som blir utsatt for en ulykke på arbeidsstedet, stilles det ikke noe krav om at ulykken har tilknytning til utføringen av arbeidsoppgavene – arbeidstakeren vil da som den store hovedregel være yrkesskadedekket. Kriteriet «i arbeid» har derfor først og fremst betydning når ulykken skjer utenfor arbeidsstedet.

I tillegg er det Kirkerud, som Lars sin sjef, som inviterte Lars til å fortsette arbeidet på kontoret. Det fremgår av Rt. 2014 s. 513 på avsnitt 30 at begrepet "i arbeid" omfatter alle gjøremål som har "tilknytning til det ordinære arbeidet". På kontoret fortsetter diskusjonen mellom Lars og Kirkerud, sammen med kulturdirektøren. Dette tyder på at

påvirkningsarbeidet ikke ble avsluttet, etter at tilsetningen var ferdig. Praten hadde således "tilknytning til det ordinære arbeidet".

Staten anfører at Peder ikke kan være yrkesskadedekket, siden han sovnet. Det fremstår som at staten anfører at Peder ikke kan være yrkesskadedekket, enten fordi han selv er skyld i overgrepet fordi han sov, eller fordi det å skade seg under søvn faller utenfor arbeid "i tilknytning til det ordinære arbeidet".

For det første så vil ikke skyld i egen skade svekke tilknytningen mellom skaden og arbeidet. Det er ikke noe vilkår for yrkesskadedekning at arbeidstakeren er skyldfri. Skyld i skade blir først relevant i reglene om medvirkning til arbeidsrettede tiltak i etterkant av utbetaling.

For det andre fremgår det av rettspraksis at begrepet "i arbeid" ikke skal tolkes strengt. Det ordlyden direkte avgrenser mot er skader som skjer under aktiviteter osm arbeidstakeren utfører "hovedsakelig i egen interesse", jf. Rt. 2014 s. 513. Førstvoterende fremhever at ordinære gjøremål som hvilepauser, vanlige trim aktiviteter og lunsjpauser faller inn under "det ordinære arbeidet". Det er for det klart at skaden ikke skjedde i Lars sin egen interesse. For det andre kan det å sovne på arbeidsplassen likestilles med å ta hvilepause. Det at skaden inntraff mens Lars sov kan ikke unnta skaden fra yrkesskadedekning.

En helhetsvurdering taler for at bedriftstilknytningen er tilfredsstilt. Det avgjørende er at Lars på skadetidspunktet befant seg på arbeidsplassen i en setting hvor han utførte oppgaver med nær tilknytning til hans ordinære arbeidsoppgaver. Det at skaden inntraff mens han sov kan ikke tillegges noen vekt.

delkonklusjon: bedriftstilknytningen er tilfredsstilt.

Trygderetten bygde således på feil tolkning av bedriftsvilkåret.

Kjennelsen får derfor ikke rettsvirkning. Konklusjon: Trygderettens

kjennelse er ugyldig.

